

Bij een gaslek in een leiding in de grond is de reactie van aanwezigen vaak om het lek af te dichten met aarde. Dit is gevaarlijk. Deze flyer maakt met twee incidenten duidelijk waarom dit zo is.

Incident 1: openliggende rioolbuis

Wat is er gebeurd?

Bij de sanering van een oude rioolbuis wordt een stootijzer gebruikt. Op de plaats waar de rioolbuis een gasleiding kruist, wordt deze met het stootijzer geraakt. Hij beschadigt dusdanig dat er een groot gaslek ontstaat. De veroorzaker van de schade dekt het lek meteen af met aarde. Daarna belt hij de netbeheerder om te waarschuwen.

Tijdens het telefoontje klinkt er een harde explosie in een nabijgelegen schuur. Na de explosie in de schuur breekt er brand uit, waarbij de vlammen overslaan naar het naastgelegen woonhuis. Zowel de schuur als het woonhuis branden volledig af. Gelukkig zijn er op het moment van de explosie geen bewoners aanwezig. Hierdoor raakt er niemand gewond.

Hoe kon dit gebeuren?

Nadat het lek was afgedekt met aarde, verspreidde het gas zich via de openliggende rioolbuis naar de nabijgelegen schuur. Deze schuur was via een afvoerput op het riool is aangesloten. In de schuur ontstond een brandbaar gasmengsel dat ontstak.

De ontstekingsbron is waarschijnlijk een geiser in de schuur geweest.

Foto: voorbeeld van beschadigde woning na gasexplosie

Incident 2: ondergrondse openingen

Wat is er gebeurd?

Een bewoner beschadigt tijdens graafwerkzaamheden in zijn tuin een gasaansluitleiding met een schep. Hierdoor ontstaat een gaslek. De bewoner schrikt en gooit snel een paar scheppen aarde over de beschadiging en het gaslek heen. Hij hoopt daarmee de uitstroom van gas te verminderen. Daarna belt hij de netbeheerder voor hulp. Vlak na het telefoontje hoort hij een explosie in zijn huis.

Hoe kon dit gebeuren?

Het gas uit de beschadigde gasleiding was zich ondergronds gaan verspreiden als gevolg van de aarde op het lek. Via openingen in de grond en fundering kwam het gas binnen enkele minuten in de kruipruimte van een berging terecht. Via een opening in de vloer stoomde het gas de berging in. Hier werd het gas ontstoken door een koel/vriescombinatie die aansloeg. Door de explosie die ontstond beschadigde de woning fors.

Aandachtspunten en maatregelen

Het afdekken van een gaslek met aarde of bouwzand vergroot de kans op verspreiding van aardgas onder de grond via openingen. Hierdoor kunnen op onverwachte plaatsen explosieve gasmengsels ontstaan; soms tientallen meters van het lek verwijderd. Wees je hiervan bewust als je op een gaslek af moet!

Benader kruipruimten en gebouwen in de buurt voorzichtig. Handel volgens de veiligheidswerkstructies om een gaslek in leidingen op een veilige manier te lokaliseren en repareren. Belangrijke aandachtspunten zijn onder andere:

- Bel vanwege ontstekingsgevaar nooit aan bij een bewoner die een lekmelding heeft gedaan.
- Zorg dat je meetapparatuur is ingeschakeld bij aankomst in de buurt van het gaslek.
- Bepaal de gevarezone en zet hem af.
- Zorg dat er geen ontstekingsbronnen binnen de gevarezone zijn en kunnen komen.
- Als je motorisch gereedschap gebruikt, moet dit ATEX gecertificeerd zijn.

Reflectie- en discussievragen

- Heb jij wel eens te maken gehad met een incident waarbij een gaslek werd afgedekt?
- Was jij voldoende bekend met het risico van de ondergrondse verspreiding van aardgas?
- Hoe kijk jij naar de besproken incidenten? Wat vind je de belangrijkste leerpunten?

VWI's die van toepassing zijn:

G-36 Omgeving veiligstellen en veilig lokaliseren van gaslekken

G-37 Lekken veilig repareren in HD- en LD-leidingen

Vragen over deze flyer of gasincidenten? Mail naar werkgroep@gasincidenten.nl